

АССАЛОМ, ОЛТМИШИНЧИ БАҲОР!

МЕНИНГ ЎЛКАМ

Босиб келди булут отин қамчилаб,
Чақмоқ чақди титратгуден самони.
Емгир ўтди олдин сал-пал томчилаб,
Кейин куйди роса қолмай армони.
Бу менинг жонажон она юртимнинг
Ўзига хос эрур баҳор осмони.
Гулгун чечакларга бурнак дилимни
Навқирон Советлар Ўзбекистони.
Сел кетди далами юшиб, умариб,
Чигит экилганди — ўзбекнинг шони.
Бошдан бошлаш керак энгини шимариб,
Баъзида қизилдириш иши дуненинг.
Сел босган далалар бўлди қатъилом,
Лекин ишдан қайтмас жасур деҳқони.
Бахтини қўл билан яратур ҳар чоқ.
Навқирон Советлар Ўзбекистони.
Халқни-ла уйғониб саҳардан қуёш,
Оловга пурнайди еру самони.
Даладан деҳқоним кутармайди бош,
Елкани куйдираб, ох, саратони.
Ҳар битта ғўзаси отганда шона
Боладай қувониб, жўшади қони.
Грамдан лйсиди миллионлаб тонна
Навқирон Советлар Ўзбекистони.
Эшигин қонади тезда кўз келиб,
Сарғайиб бошларан боғлар қазони.

УРИҚ ГҲЛЛАДИ...

А. Абалли ва Л. Гусейновлар фотоэтойди.

НАВРЎЗ ҲАЗИЛЛАРИ

Мен ўргилай қулиб турган наврўздан,
Кўнат ҳиди келар бугун ҳар сўздан,
Ҳозир меҳнат аҳлини мен этай маҳ,
Гап очмасдан лола ёни наргиздан.

Тулан ДАДАНОВГА

Жиззах област Дустлик районидagi Ленин номи совхозининг комплекс механизациялашган бригадаси бошлиги, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони.

Мард пахтакор Даданов Туланга, Офтоб ёнар, ёнмас соя кулани,
Тулан полвон меҳнат қилганди эзу киш,
Айланмонда меҳнати ҳам уланга.

Олияхон СУЛТОНОВАГА

Фарғона област Бўвайда районидagi Киров номи колхоз илчиласи, кишлоқ мантиби директори, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, Зарур бўлса Олияхон опаиз,
Гоҳ кўртхона, гоҳ мактабдан таламиз,
Атлас нийсанг, қатмиланб дер ипан:
«Биз онадан нило олган таламиз».

Мунаввар ИСХОҚОВАГА

Тошкент област Тошкент районидagi «Ўзбекистон 50 йиллиги» колхозининг илгор сут соғувчиси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони,
Мунаввархон ишга қувноқ келадди,
Фермасига гўе чироқ илгиди,
Шунинг учун анб билан, фayo билан
Унингизга сут ва қаймоқ келадди.

Ҳазиллар муаллифи Ҳуснидин ШАРИПОВ.

нингина ерга, ердагиларга бахш этадиган саховатини-саодатидани эмас. Ҳал қилувчи социал омиллари ҳам бор.
Ўз вақтида буюк Навоий айтган эдилар:
Юндани сени кўп севармен, эй умри азиз,
Сондин сени кўп севармен, эй умри азиз,
Ҳар меники севман ондин ортин бўлмас,
Ондин сени кўп севармен, эй умри азиз!

Бу, бутун халқ даҳоси ва дилини ўзига мўъассамлаштирган улуғ шоир, инсоншунос ва одампарварнинг энг эзу ғустиги эди, шан ва шод яшаш учун дунёга келадиган бани башар истаги эди, обод бўлиш иштиёқи эди. Ватан истаги эди. Лекин, минг афсуски, бундай ҳаёт уларга насиб бўлмади замона зулми туфайли. Фалокат шунда эдики, баҳор ва ёз бор эди-ю, аммо бундай беҳад севимли ҳаёт йиқ эди, бори эса қон ва ҳасрат тўла эди:

лар, бутун табиат ва ҳатто кинот кил — ун икки оғ, уч юз олтиш туну-кун кутадилар, сонсиз-саноксиз соат ва сониялар мобайнида орақиб кутадилар, орзу қилиб, эрталаб эркалаб, юракларда эъзозлаб, куйларда куйлаб кутадилар уни. Ахир, юкорида айтганимиздек, табиатда 22 сентябрда бошланган курашларда олти ой тайёрланган буюк табаддулот худди шу кун — 22 мартда таваллуд топади: ёғду галаба қилиб, кунлар борган сари кўпаядиган еруғлик томон, қувшин заррин зиёси ила борган сари кўп беъаниш томон, унинг ажиб жамолдан борган сари кўп баҳраманд бўлиш томон узавверди. Ҳа, табиат киш қамогидан буткул озодликка чиқди, киш қаҳридан бутунлай қутилди, нажиб баҳор унинг устидан узил-кесил устун келди, борган сари кўп еруғлик билан нафас оладиган янги ҳаёт тамомила галаба қилиб, камолот ва тукин

гоят қадимий ва оммазийдир: унда ҳамма — шоҳу гадо ҳам, ешу қари ҳам, соғу бемор ҳам иштирок этиб келган. Масалан, худди шу наврўз кунини Теҳронда бўлганимизда билдик-қурдик: наврўз оқшомида ҳеч ким уйда қолмас экан, ҳатто оғир касалларни ҳам ўрни билан асвайлаб кўчага олиб чиқиб қўяр эканлар, байрамда бевосита иштирок этсин ва шифо топини дея...

Наврўз, албатта, назокатли чечак айёмигина эмас, маъмур ижтимоий ҳаёт яратиш ҳақида ҳам чуқур ва атрофли ўйлаш демокдир, қўл моддий ва маънавий бойликлар яратишга жадал ундайдиган омил ҳам демокдир. Бу байрам нашъанаси-нашадаси, тартиб-таъби деҳқонни далага чорлайди, ёзуви ва санъат аҳлини ижода илҳомлантиради, барча меҳнат элини бунёдкорликка чақиради. Шундай қилиб Наврўз маъмул тўла дала ва бебанган дастурхон боисқори демокдир; ажойиб музика

парли ҳашаротлар билан қурашсанг, сувдан унумли фойдалансанг ва чорвага қўз қорачигидай қарасанг, унингга гул тупини ўтқазсанг ва мактабда ўқийдиган боланинг «5» баҳоли имтиҳонга тайёрласанг, яна ва яна нималар, — мана баркамол баҳор байрами бўлган Наврўзга, баркамол баҳорнинг ўзига тўғри муносабатда бўлиш, ундаги имкониятни ҳаёт ҳақиқатига айлантириш нима демокдир! Нималарни ўз ичига олмоғи керакдир! Нималарга қўллайдигандир!

Бутун тарихда худди шундай. Ҳикматли ва ижодкор халқ ҳамиша Наврўзни ҳам баҳор, ҳам меҳнат, ҳам ҳаёт ва ҳайрат байрами деб билган, шундай ҳисоблаб уни интизор кутган, тантанали ўтказган, сўнгра унинг туб маъноси ва илҳом билан яшаб ойнар мобайнида мўъжизалар яратган.

Мана, айниқса, ҳозир бизда худди шундай. Ҳар кун оёқ-пўясидаги ижтимоий ҳаётнинг барча соҳаларидан, муассасалардан, кишлоқ ҳужалиги тармоқларидан ҳушқабарлар кела бошлаган: баъзи районда жўҳори экилиб тамомланганда, бошқа областда бугун соғиш тугалланганда, ўзгасида зовурлар қазилганда, шўр ювилганда. Мана булар фароғат ва фарозликка олиб боради, албатта.

ҲАЁТ ХАНДАСИ

Воҳид ЗОҲИДОВ

ПУБЛИЦИСТИКА

Жаҳонки зоҳир айлар лолаю бог, эрур ул бог — зиндон, доласи дог.

деганди ўша ҳақиқий ҳаётпараст шоир.
Бу, чиндан ҳам ҳаётни беҳад севган улуғлар ва нотаъон миллионлар фожияси эди, бутун давр фожияси эди, бирин-кетин аллаҳнинг насллар фожияси эди. Ахир, кўр буйи бир он ҳам роҳат кўрмадимиз деб дунёдан исзис ўтиб кетганларнинг, баҳор баҳри ва баҳрасини билмаган, шан ҳаёти кўклам байрами ва тантанасидан баҳраманд бўлмаган бечораларнинг ҳисобиға етиб бўлармикан!

Асрлар шундай эди. Бизда «Авора»нинг «Белли» деб қилган ҳайкириги ва буйруғига қадар шундай бўлди, сўнгра байрам устига байрам тантанаси ортидан тантана келаверди. Мана ҳозир ҳам шодоналик, тўй-тантана: баркамол баҳор байрами; она табиатда янги ҳаёт байрами, барча халқларотуз нафосат ва гўзалликлардан иборат янги ҳаёт ва гулгун воқелик байрами! Ун узоқ мोजидан севиб, эъзозлаб Наврўз дейдилар.
Наврўз! Нақадар сирли ва сеҳрли, бир олам маъно ва маъмули жарангайди, ўштинда мўъжизадан таркиб топан бу сўз! Уни бутун жонли-

ёз томон шаҳдам одим отишда давом этадиган бўлади. Наврўз шундай мўъжиза сифатли баркамол баҳор ифодасидир, рамзидир, нур тантанаси байрамидир.
Чиндан ҳам, у қулган қуёш ва чараклаган юлдузлар осмон демокдир. У, нажиб бинафша навозиши ва бўлбўл навоиси байрамидир, қалдирғоч паррози, шалдирғоч сув овози ва тоғу-далалар ясанган баҳмал кукат ҳамда чечаклар нозин байрамидир. Айтишларинча, «илки ўзидилларга биринчи широббахш гўёлар шў пайтларда истеъмолга тайёр бўлармиш. Яна айтишларинча бул наврўзда қандайдир алоҳида сирли сайрай бошлар эмши, олма-ўрик гуначаларининг очила бошлаши ҳам шу вақтларга гўри келармиш, сегаги ҳиссиёт ҳам аинқиса шу пайтларда жуда жўш уради. Айниқса, шу ажиб айёмда чўг қувноқ қизлар мажнунотлигини нозик ботларга ва популарлардан ўзларининг сумбул солларига беэзак-баргак қўйладилар ва қатта баҳор кўйида хандон ўйнаб куладилар, қийғос гуллаган боғларда бир-бирларига ҳусн ва назоқатларини қўз-қўз қилладилар, бир-бирлари билан ҳомоҳанг рақс тўшадилар, роз йиқилиб сирдошланиладилар... Тасодифий эмас, бу байрам

ва шеър демокдир, ҳайратларни қуй ва рассом асариде демокдир, янги ақлли машина ва доно китоб демокдир. Қолаверса, бу йил жонажон Ваҳанга ва қадардон қардошларимизга беш миллион ун юз олтиш минг тонна пахта бериш ҳақидаги ларзи ҳалол халқимиз ваъдасининг муваффақиятли бажарилиши шарт-шароитини яратиш ҳам шу кунлардан, шу ой ва Наврўздан бошланган. Ҳа, тўкин эзининг тамел тоши шу вақтларда қўйилган.

Ҳа, албатта бутун қатъияти билан қайд қилиш зарурки, асосий ва ҳал қилувчи гап баҳор гули, гўзаллиги ва наъшонли наъшадасидеги эмас, уни ганимат деб билишда ва қадрига етишда ҳамдир, унинг «вазифаларини» гўри, ўз вақтида, халқ ва Ватан фойдаси нуктаи назаридан тўшуниш ва шўнга қараб ақти иш қилишда ҳамдир. Баҳорда мо бўлган тукни ёз ва маъмур куш имкониятларини, шу жумладан ўз бахтинг имкониятларини фалол ҳамда ижодий ҳаракатда бўлиб, ҳаёт ҳақиқатига айлантиришда — амалга оширишда ҳамдир. Ахир ерни қечтирмай ва яхши чопиб, қатта муҳаббат ила уруғ эксанг, олма-ўрик дерахларини тарасанг, ўтқазсанг қўчатинг бошини силасанг ва за-

Реклама ВА ЭЪПОНАР

«ЮНОСТЬ-402» ТЕЛЕВИЗОРИ

ЮНОСТЬ* 402

САФАРДА ВА УПДА ДОНМО СИЗ БИЛАН
«ЮНОСТЬ-402» ТЕЛЕВИЗОРИ ЭЛЕКТР ТАРМОГИДА, АВТОМОБИЛ ВА АВТОНОМ АККУМУЛЯТОРЛАРДА ИШЛАЙДИ.
Шунинг учун уни доимо ўзининг билан олиб юришингиз мумкин.
У сифатли тасвир билан Сизни ҳурсанд қилади.
«ЮНОСТЬ-402» ТЕЛЕВИЗОРИ ЮКОРИ ТЕХНИКА ПАРАМЕТРГА ВА ЧИРОЙЛИ БЕЗАКГА ЭГА.
Экран ҳажми диагонали бўйича — 31 сантиметр.
БАҲОСИ — 280 СҮМ.

ЦКРО «РАДИОТЕХНИКА».

Телевидение Радио

МАРКАЗИИ ТЕЛЕВИДИЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

10.00 — Лигилинлар. 10.10 — Гимнастика. 10.30 — «Андро ва Сандро» (телеспектакли). 11.45 — Киносёҳатчилар клуби. 15.30 — Бир томчиининг надрин (хужжати фильми). 15.55 — «С» шаҳрида» (бадий фильми). 17.45 — Фан оламида. 18.15 — Горничилар надрасиз? 19.00 — Лигилинлар. 19.15 — Ҳамма нарсани биллини истайман. 19.25 — Хужжатли фильми. 20.25 — «Спортлото». 20.35 — СССР насаба союзулари XVI съездининг чет эллик меҳмонларини ҳикоя қилдиладир. 20.50 — «Зацепинлар силаси» (бадий фильми, 2-серия). 22.00 — «Вант». 22.30 — Кинонапорама. 24.00 — Ян гилинлар.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДИЕНИЕНИНГ ПРОГРАММАСИ

18.30 — «Қизил галстук». 19.00 — Чет эллик меҳмонлар ўзбекистон ҳақида. 19.25 — Миллионлар ленинча университетини. 19.45 — Ахборот. 20.00 — Театр афишаси. 21.00 — Ахборот. 21.20 — Ўзбекистон санъат усталарининг концерти. 22.00 — «Вант» (Москва). 22.30 — Қўзғилтиш нампанияси — масъулиятли давр. 22.50 — Ҳаётга қайтиш (бадий фильми, 1-серия).

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН ПРОГРАММА

19.05 — Болалар учун фильми. 19.15 — Биология. 19.45 — Училишчи экран. 20.15 — Янгиликлар. 20.30 — Музикали кинофильм. 21.00 — Химия.

Биринчи ПРОГРАММА. 8.30

— Композитор С. Калонин кўшиқлари. 9.30 — СССР халқларининг қўшиқ ва рақслари. 11.15 — В. И. Лениннинг «Нима қилмоқ керак?» асари эълон қилинганлигининг 75 йиллиги. 11.30 — «Ер ва эл» (Москва). 12.10 — Ўзбекистан индустриаллий. 13.00 — Қўзғилтиш нампанияси илгорлари. 13.30 — А. Ведишчева ва В. Обоздинский концерти. 14.00 — 24 минг тонна пилла учун. 15.10 — Гулла, яшна, қуёшли унал! (адабий музикали композиция). 16.10 — Музикали урчушлар. 18.30 — Спорт эштитирини. 19.00 — Миллионлар ленинча университети. (Москва). 19.20 — Ёш овозлар концерти. 20.20 — Талабларингизни санж келтирмаиз. (таърихчи концерт). 21.00 — Қўзғилтиш нампанияси. 22.00 — Кишлоқ механизаторлари учун концерт. 23.30 — «Харбий базалар — ҳавф-хатар ўчоғи» (суббат). 24.40 — «Бодийларда нўклам» (бир шеър нечаси). 23.15 — Навоий лири-наси.

УЎРТА ОСИЕ РЕГИОНАЛ ГИДРОМЕТЕОРОЛОГИЯ ИЛМН. ТАДҚИҚОТ ИНСТИТУТИ (САРНИГИИ)

бўлимлар ва лабораториялар бўйича

ВАКАНТ ВАЗИФАЛАРГА КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

елишловик тадқиқотлар бўлимининг қатта илмий ходими (узоқ муддатли оқ-ҳаво маълумоти бўйича):
суний йўлдош информатсия лабораториясининг кичик илмий ходими.
КОНКУРС МУДДАТИ — 10 апрелга.

Ҳужжатлар институт директори номига қуйидаги адрес бўйича юборилсин. Тошкент шаҳри, ГСП, Обсерватория кўчаси, 72-уй. Телефонлар: 33-61-13, 33-20-67.

ЎЗБЕКИСТОН ССР Фанлар академиясининг А. С. Пушкин номи Тил ва адабиёт институтининг коллективни институт илмий ходими, филология фанлари кандидати Г. Муҳаммад-жоновга онаси

Театр

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВ. ЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 24/III да Улиқ малина хандида эртан (12.00), Чино-Сан (19.00), 25/III да Спартак (12.00), Тохир ва Зухра (19.00).

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВ. ЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 23/III да Келинлар кўзголини (билетлар сотилган), 25/III да Мен Чилига ишонаман.

МУҚИМНИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛН ТЕАТРИДА — 23/IIIда Тобшолта ошди, 24/III да Навоий Астробайда, 25/III да Гўлбаҳор қани? (12.00), Хонума хоним (кечқурун).

ЎЗБЕК ДАВЛАТ «ЕШ ГВАРДИЯ» ДРАМА ТЕАТРИДА — 23/IIIда Ишч кўрбонлари (17.30), 25/III да Ишч кўрбонлари (12.00, 16.00).

Цирк

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — дунёда ягона дилипутлар ревиюси иштирокда МОСКВА ЦИРКИ АРТИСТЛАРИНИНГ ГАС-ТРОЛЛАРИ (10, 13, 16, 19.30).

24 МАРТДА
САНЪАТ САРОНИ — Туйғу (катта зал, кундуз ва кечқурун).
Ютук — «ДРУЖБА» (кундуз ва кечқурун).
Сув париси — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).
Сиреневал кўчасининг бола-лари — «ЎЗБЕКИСТОН» (10.00).

Кино

Бутун атроф чарогон, фаязиб гардун шуну.
Ҳар дигар баҳор кириб, тегила бошлар рух.
Насим эсар тоғлардан, кўйла ситора хушқол.
Анқорда олтин олма қалқиб кетмоқда хилло.
Ногоҳон янграб итса қизларнинг наҳқасаси.
Шу бўлса керак дейсан гул наврўзининг даҳоси.
Баҳорнинг тўнғич кунин, гўдачининг кўнгули бу.
Эл севган замонанинг аҳви бу, туйғуси бу.
Лиги-қуш, лиги фасл мен бугун турмо саҳар,
Узим ва ўзгаларга тиликман омад, зафар,
Авалло, деҳқон юртин баҳорга туюмо олгин.
Ҳар қадалган уруғини бағринига суйиб олгин.
Сумалардан боғлардан кетмасин қўлаи хиди,
Кўртан бўлиб барг ёйсин гуначаларини умиди.
Лиги кук, салом, Наврўз, қўшиқ кўйла, эй нўнгул.
Баҳор олтиг дostonга янги мўъаддиға ул.

Гелди БЕРДИЕВ.

Кўклар хиди

Редактор М. ҚОРИЕВ.